

Politisk dialog med kommunerne i Region Hovedstaden om klimatilpasning

I forbindelse med Region Hovedstadens tiltag

Vand på tværs - Klimaberedt region

Udgivet april 2017

Udarbejdet for Region Hovedstaden

Af Teknologirådet

Forfatter Projektleder Gy Larsen

Afsluttende rapport

Indledning

I perioden efteråret 2016 – foråret 2017 har de 29 kommuner i Region Hovedstaden haft mulighed for at bidrage til et samlet billede af de kommunalpolitiske udfordringer med klimatilpasning i regionen.

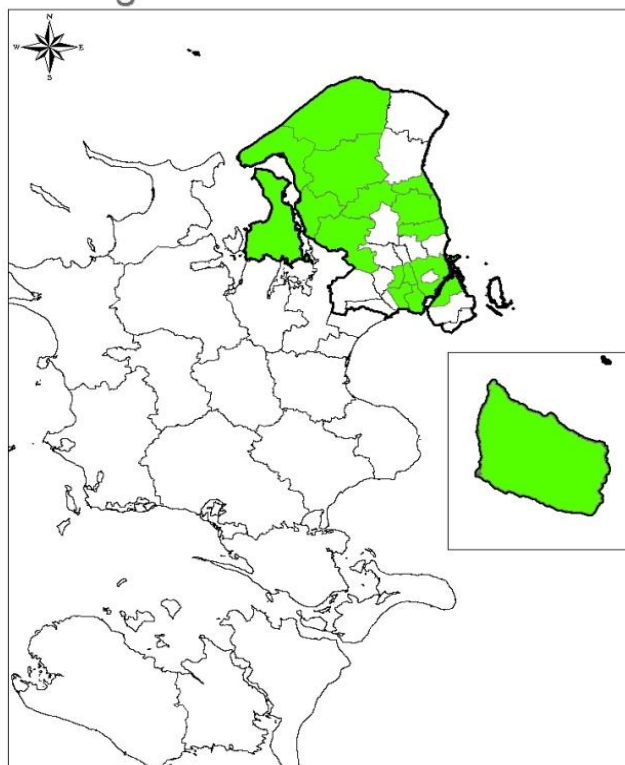
Som led i Region Hovedstadens tiltag ”Vand påtværs - Klimaberedt region”, har Teknologirådet kontaktet samtlige kommuner med tilbud om besøg i de relevante politiske udvalg for at tale med politikerne om de udfordringer og prioriteringer, de står med på klimaområdet i netop deres kommune og i de tilhørende forsyningsselskaber.

Hvad er erfaringerne og barriererne, og hvordan kan de klimapolitiske dilemmaer løses på sigt?

Følgende kommuner i Region Hovedstaden har medvirket i projektet og bidraget til opsamlingen i denne rapport:

Allerød Kommune
Bornholm Kommune
Brøndby Kommune
Egedal Kommune
Frederikssund Kommune
Glostrup Kommune
Gribskov Kommune
Halsnæs Kommune
Hillerød Kommune
Hvidovre Kommune
Hørsholm Kommune
Københavns Kommune
Lyngby-Taarbæk Kommune
Rudersdal Kommune
Rødovre Kommune

Besøgte Kommuner Region Hovedstaden

Flere kommuner oplever, at klimatilpasning generelt er svært at håndtere. Klimaforandringerne rammer kommunerne forskelligt, ligesom kommunernes muligheder for at planlægge klimatilpasning også varierer. Kommunalpolitikere står ofte med svære prioriteringer og beslutninger, hvor de klimamæssige udfordringer og løsninger skal afvejes i forhold til kernevelfærdsområderne som skoler, børneinstitutioner og ældrepleje.

Hovedbudskaber

Teknologirådets besøgsrunde har givet indblik i en række klimapolitiske problemstillinger i kommunerne. Her følger de mere centrale udfordringer, som politikerne har peget på samt nogle af de ændringer, som er blevet efterspurgt:

1) Prioritering af klimatilpasning

I de kommuner, som endnu ikke har haft hændelser med voldsomme skybrud eller stormflod, kan det være vanskeligt for politikerne at argumentere for at prioritere ressourcekrævende klimatiltag. Bl.a. kan de møde forskellige vurderinger af sandsynligheden for lokale hændelser, som måske kan ligge langt ude i fremtiden. Politikerne kan blive presset af behov for at bruge penge på her-og-nu kommunale kerneopgaver i stedet.

Statslige prioriteringer og flere muligheder for supplerende finansieringsbidrag vil styrke politikernes argumenter for konkrete kommunale klimaløsninger.

2) Komplex lovgivning

Den lokale klimatilpasning udfordres af lovgivningen. Der er mange forskellige love, som kan byde på modstridende elementer. Forholdet mellem frivillige og tvungne klimaløsninger kalder på en afklaring. Det forhold at enkelte lodsejere kan modsætte sig og forhindre fælles løsninger opleves som et stort benspænd blandt politikerne. Et eksempel er de eksisterende værktøjer til at klimasikre åer med store oplande på tværs af kommunale og regionale grænser. Værktøjerne opfattes som mangelfulde og utidssvarende.

En række lovgivninger kolliderer i forhold til at kunne håndtere klimaudfordringerne. Der er behov for ”oprydning” og en samordning i lovgrundlaget for håndtering af klima-problemstillinger især i forhold til fælles vandoplande.

3) Økonomisk ansvar

Klimatilpasning i en kommune involverer typisk mange forskellige interessenter: kommunen, forsyningsselskab, borgere, lokale interessenter og eventuelt staten. En af de store udfordringer er at placere det økonomiske ansvar og finde ud af, hvem der skal betale hvilke dele af et klimaprojekt. Dette er væsentligt, da klimaprojekter ofte er dyre investeringer. Især de mindre kommuner er derfor meget udfordrede på denne problemstilling. Klimatilpasning er ofte kontroversielt, når udgifterne skal fordeles. Hvilke fremtidige modeller for finansiering og fordeling af udgifter kan komme på tale? Langtidsplanlægning er en væsentlig faktor for de store klimaprojekter. Men også i forhold til mindre klimaprojekter er finansieringsmodellen i spil.

En fordelingsnøgle ville være gavnlig: Hvad skal kommunen, forsyningsselskabet og borgerne betale? Hvordan kan en sam- finansieringsmodel se ud?

4) Lokalplaner i kommunerne

Ved planlægning af kommende bolig- og erhvervsbyggeri er det muligt at fremtidssikre ved at anvende den nye viden om klimaløsninger. Dette kan dog udfordres, hvis de udlagte områder er meget u hensigtsmæssigt placeret i kommunerne. I en række kommunale lokalplaner er der udlagt arealer til bolig- og erhvervsområder på meget klimaudsatte dele af kommunen. Hvis planerne fastholdes kan det medføre store udfordringer ved eventuel realisering af byggeri i områderne- og store udgifter kan vente forude.

Der er behov for at revurdere lokalplanernes udlægnings af områder til bebyggelse i lyset af den nye viden om klimaudsatte områder.

5) Sommerhusområder

Der er flere steder i regionen tidligere blevet placeret sommerhusområder på steder, som i dag har meget uheldig beliggenhed i forhold til klimaudfordringer. Dette kan både være i forhold til skybrud men også vand fra kysten eller fjorde. Det er vanskeligt for kommunalpolitikere at tage beslutninger omkring disse områders fremtid. Skal de sikres – måske med tiltagende dyre løsninger, eller skal man på sigt opgive disse områder og give kompensation til ejerne?

Der er behov for at se med nye øjne på de udsatte sommerhusområder og på en afklaring om de fremtidige konsekvenser sammen med de berørte parter.

6) Kystkommuner

Det kan være en udfordring for de politiske udvalg at nå til enighed om planer for klimasikring langs kysterne. Selvom kommunerne har hjemmel i lovgivning overfor lodsejere kan det være svært at finde politisk opbakning. Der opleves stor uenighed blandt lodsejerne om finansieringsmodeller. Politikerne peger på behovet for klare retningslinjer fra regionalt eller nationalt niveau i forhold til, hvordan denne problematik kan håndteres.

Det efterspørges, at staten påtager sig en større rolle i forhold til klimasikring ved kysterne.

7) Samarbejde over kommunegrænsen

I dag er der få eksempler på tværkommunalt samarbejde om klimatilpasning. De enkelte kommuner er først og fremmest forpligtede til at varetage egne borgeres og virksomheders interesser – at fokusere på forhold indenfor egen kommunegrænse. Men klimaet kender ikke til kommunegrænser, og konkrete klimaudfordringer har ofte en grænseoverskridende karakter. Der kan på sigt blive tale om fordele – også økonomisk – hvis fælles vandoplande og kyststrækninger håndteres via fælles kommunale klimaløsninger

Der er et voksende behov for i højere grad at arbejde på tværs af kommunegrænserne om robuste og langsigtede klimaløsninger – såvel administrativt som politisk.

8) Borgernes holdninger

Politikerne er bekymrede for borgernes reaktioner på klimatilpasnings projekter og f.eks. efterfølgende stigende vandtakster. En anden problemstilling handler om politikernes oplevelser af, at grupper af ressourcerstærke borgere presser kommunen for at undgå at betale for klimasikring. Dette pres kan være svært at håndtere. Der er ønsker om lokalt at kunne finde sammen med borgerne om fælles klimaløsninger, som er tilpassede lokale forhold, forskellige behov og ønsker – i samspil med de lokale politikere og forvaltninger. Borgere og lokale interessenter har behov for at få ”et andet forhold til vand”: Periodevis oversvømmede områder kan være nyttige og give nye rekreative muligheder, mere natur og mere liv i et område.

Der er derfor behov for målrettede inddragelsesprocesser som involverer borgere og lokale interessenter – nye metoder til at identificere de mange interesseudsætninger og sikre, at ikke kun særlige grupper kommer til orde. Der er brug for flere gennearbejdede bud på klimaløsninger, der også skaber nye byrum. Borgere og andre lokale aktører kan her bidrage med gode bud på innovative løsninger.

Metode og proces

Formålet med projektet har været at komme i dialog med politikerne i kommunerne i Region Hovedstaden for at få belyst de politiske udfordringer, barrierer og løsningsforslag for klimatilpasning på kommunalpolitisk niveau. Teknologirådet har udvalgt metoden (interviews med ens spørgeguide til politikere i samtlige kommuner, dialog på møder i relevante kommunalpolitiske udvalg og dokumentation fra møderne), stået for kontakt til kommunerne, planlægning og afholdelse af møder samt opsamling på politikerdialogen.

Dette har givet et bredt og nuanceret billede af de væsentligste politiske vurderinger af klimaudfordringerne set med kommunalpolitiske øjne. Opsamlingen på de mange møder med politikere med ansvar for klimatilpasningsopgaver i kommunerne og de politiske hovedbudskaber er præsenteret i denne rapport.

Fremgangsmåden har været at kontakte de kommunale forvaltninger for at præsentere formålet med projektet, formen på de ønskede møder og at få foretræde for Teknik- og Miljøudvalgene i de enkelte kommuner. De politiske udvalg mødes som oftest en gang om måneden for at beslutte en politisk retning på teknik-, miljø- og planlægningsområdet i de enkelte kommuner. Der er mange punkter på dagsordenen, og tiden på disse møde er derfor knap. Dertil kommer, at der i mange kommuner ikke er tradition for at invitere eksterne deltagere til udvalgmøderne. Det har dog været muligt for Teknologirådet at deltage i 15 kommunale udvalgmøder spredt geografisk over Region Hovedstaden. På nogle møder har det kommunale forsyningsselskab deltaget og været med i dialogen om klimaudfordringerne. Samlet set har besøgs runden givet et solidt grundlag for at lokalisere de mange forskellige udfordringer, politikerne i kommunerne står overfor med hensyn til stormflod, skybrud med mere alt efter kommunernes geografiske placering.

Inden de enkelte møder har Teknologirådet orienteret sig i kommunernes planer inden for klimatilpasning og læst den regionale Task Force's afrapporteringer fra deres møder med de kommunale forvaltninger. Det har på den baggrund været muligt for Teknologirådet i forberedelsen op til de planlagte møder at få et godt billede af de konkrete klimaudfordringer, som danner baggrund for de kommunalpolitiske vurderinger af klimaindsatsen.

For at sikre at der på møderne var en fælles forståelse mellem Teknologirådet og de enkelte kommunalpolitikere om mødets formål og form, blev der forud for møderne udsendt et dokument til udvalgsmedlemmerne med dagsorden og en beskrivelse af de spørgsmål, der ville danne baggrund for dialogen på mødet.

Teknologirådet producerede for region Hovedstaden en kort film (10 minutter) om de generelle politiske udfordringer ved klimatilpasningen i kommunerne (se filmen på tekno.dk) Til inspiration og som optakt til spørgsmål og dialog blev filmen anvendt som indledning til hvert møde med de kommunale klimapolitikere. Filmen er efterfølgende stillet til rådighed for kommunerne til brug for diverse lokale møder og aktiviteter om klimatilpasning.

Teknologirådet satte på møderne med kommunalpolitikere fokus på tre centrale emner.

- Hvilke lokalpolitiske udfordringer oplever de i forhold til klimatilpasning?
- Hvilke udfordringer kan de selv løse i kommunen og i samarbejde med forsyningsselskabet?

- Er der problematikker, som bør løses på andre niveauer, fx tværkommunalt, regionalt eller nationalt?

Som afrunding på klimadialogen med kommunerne i region Hovedstaden præsenteres og debatteres politikernes hovedbudskaber på et Politikerseminar d. 27. april 2017 i regi af KLIKOVAND og Vand i Byer. Her bliver budskaberne udsat for yderlig diskussion med kommunale politikere, der foretager prioriteringer af de væsentligste budskaber og disse præsenteres som anbefalinger til et politikerpanel med medlemmer fra Folketinget, Regionsrådet samt borgmestre fra en række kommuner. Det har været et væsentligt fokus i projektet at sikre en adressering af resultaterne til relevante politiske niveauer.

På baggrund af politikerseminaret producerer Teknologirådet et Nyhedsbrev, som distribueres til deltagerne, alle Folketingets medlemmer, kommunerne, regionerne, styrelser, pressen og relevante øvrige aktører. Nyhedsbrevet kan findes på teknologirådets hjemmeside i slutningen af maj 2017.

Fællesstræk - lokalpolitiske klimaudfordringer i kommunerne

Kommunernes politikere oplever, at klimatilpasning generelt er svært at håndtere. Klimaforandringerne rammer kommunerne forskelligt, ligesom kommunernes muligheder for at planlægge klimatilpasning også varierer. Overordnede scenarier for mulige konsekvenser af klimaforandringerne i fremtiden kan være vanskelige at omsætte til lokale politiske tiltag her og nu – politikere oplever usikkerheder forbundet med datagrundlag for både sandsynligheder for klimahændelser, omfanget af følgevirkninger lokalt og vurderinger af de økonomiske risici. Politikerne står overfor vurderinger af, om det kan betale sig at komme fremtidens mulige klimaforandringer i forkøbet og langtidsplanlægge – eller om det er forsvarligt at vente til man er nødt til at reagere på en akut klimahændelse. Hvad koster det at klimasikre i tide – og hvor dyrt er det at lade være?

Generelt er kommunernes politikere udfordrede af spørgsmål om finansiering af klimatilpasningstiltag. Hvilke modeller for finansiering og fordeling af udgifter kan komme på tale? Hvad er forholdet mellem kommunens ansvar, forskellige lodsejere og mulighederne for økonomiske bidrag fra forsyningsselskaberne?

Kommunalpolitikere står også med svære prioriteringer og beslutninger, hvor de klimamæssige udfordringer og løsninger skal afvejes i konkurrence med økonomi til kernevelfærdsområderne som skoler, børneinstitutioner og ældrepleje.

Det kan være svært at argumentere for klimapolitiske tiltag overfor borgerne og lokale interessenter – med mindre man har oplevet særlige hændelse med skybrud, stormflod og vandstigninger og således allerede har mødt de destruktive konsekvenser af klimaforandringerne. Mange politikere finder det vanskeligt at møde lokale interessenter og borgere i en diskussion om, hvilke klimatilpasningsløsninger, man lokalt skal vælge- hvilke tekniske løsninger er de bedste i en konkret kommune med konkrete lokale klimaudfordringer – og hvad er en forsvarlig udgift til sådanne tiltag? Det kan være svært for politikere "at stå skoleret" overfor borgerne i de komplekse spørgsmål om de fremtidige klimaudfordringer, lokale tekniske løsninger og økonomien forbundet med dem.

Nogle kommuner har valgt selv at klimasikre på et højt niveau uanset, at de ikke umiddelbart har en beliggenhed, som gør det meget oplagt at have et højt sikringsniveau. Begrundelsen er såvel fremtidssikring som værdien af i det hele taget at have et højt serviceniveau. Dette kan bruges som "salgsargument" ved udlægning af nye bolig- og erhvervsområder. Disse kommuner kan også være interesserede i tværkommunalt samarbejde – f.eks. vil de på nogle områder kunne inspirere og "lære fra sig" overfor nabokommuner. Der er modsat også kommuner, som ikke er interesserede i tværkommunalt samarbejde om klimatiltag, da politikerne først og fremmest er optagede af forpligtigelser overfor egen kommunes borgere og virksomheder.

Klimatilpasning i kommunerne kalder på samarbejde – med borgerne, lokale interessenter og på tværs af forvaltninger. Men det er ikke uden problemer. Politikerne er generelt meget optagede af deres borgeres reaktioner på klimatilpasnings projekter og især de økonomiske aspekter af klimasikring. En række politikere har oplevet utilfredsstillende og konfliktfyldte processer med borgere og lokale interessegrupper. De er derfor søgende i forhold til at finde andre og bedre måder at kommunikere og involvere kommunens lokale interessenter om klimaopgaverne. Politikerne er helt klar over, at de gode klimaløsninger kommer, når forskellige muligheder afvejes i fællesskab med de lokale berørte parter herunder borgerne – og når dette sker på baggrund af et solidt vidensgrundlag. Dog har nogle politikere et lidt uafklaret billede af mulighederne for og effekten af en veltilrettelagt borgerinddragelse.

I flere kommuner har politikerne peget på, at forsikringsselskaberne bør have en interesse i at tage del i klimatilpasning og forebyggelse af skader ved klimahændelser – for at mindske konsekvenser som kan udløse forsikringsudbetalinger i stort omfang.

Mange politikere efterlyser flere klare nationale udmeldinger, målsætninger og krav, som kommunerne kan orientere sig efter – og argumentere ud fra, når de skal træffe lokale beslutninger om klimatiltag.

Klimatilpasning i samarbejde mellem kommuner og forsyningsselskaber

Der sker aktuelt fusioner mellem forsyningsselskaberne. Det giver færre og større selskaber. De kommunale politikere er delte i vurderingen af det fornuftige i dette. Generelt vurderer mange, at det er nyttigt, at forsyningsselskaber "får flere muskler" både økonomisk og fagligt, og det kan øge samarbejds mulighederne på klimaområdet. De større forsyningsselskaber kan i højere grad håndtere de øgede fremtidige komplekse klimaudfordringer – større selskaber kan i sig selv være en god fremsynet klimaforanstaltning. På den anden side oplever en række politikere, at de større forsyningsselskaber øger afstanden mellem de kommunale politikere og de kommunale selskaber med fare for, at de lokale politikere "hægtes af": I de små selskaber er det nemmere at kommunikere med kommunalpolitikere. Det giver mulighed for at diskutere klimatiltag grundigere igennem, så forståelsen for både de tekniske og økonomiske aspekter af en klimaløsning står klarere for de politikere, der skal vælge løsningerne – og argumentere overfor deres borgere. Det kan resultere i flere konkrete klimatiltag – og i et hurtigere tempo. Dette opleves vanskeligere i forholdet mellem lokale politikere og de større forsyningsselskaber.

I nogle kommuner er forsyningsselskabet indstillet på at betale for at opsamle overfladevand, men man er udfordrede lovgivningsmæssigt i forhold til dette. I andre kommuner er der uoverensstemmelser mellem kommune og forsyningsselskab, hvor selskabet ønsker at separere regnvand fra spildevand og lade regnvandet blive i overfladen – med en mulig regning til kommunen ved skybrud til følge.

Det er flere steder svært at finde en finansieringsmodel for samspil mellem klimatilpasning og separat kloakering – mellem kommuner, forsyningsselskaber og lodsejere: Husejere på privatejede veje skal i udgangspunktet selv finansiere en separat kloakering, men det kan give konflikter med ejerne, når der kommer klimarelaterede overvejelser ind i billedet. Det har betydet, at der er kommuner, hvor man indtil videre kun har kunnet separere kloaker på kommunalt ejede veje.

Tværkommunalt samarbejde

Samarbejde på tværs af kommunerne om klimatilpasning giver god mening i rigtig mange kommuner: Klimaet kender ikke til kommunegrænser, og mange steder deler flere kommuner en kystlinje, et å system, en fjord og fælles våde områder, som kan oversvømmes og ødelægges ved de samme klimahændelser. Men det betyder indtil videre ikke, at der er mange eksempler på tværgående klimasamarbejder mellem kommunerne. Der er behov for mere koordinering mellem kommunerne. Suboptimering – hvor enkelte kommuner går langt i klimatilpasning uden samarbejde med nabokommuner – kan spænde ben for hensigtsmæssige løsninger f.eks. i forhold til udbygning med diger – ”huller” i digerne langs en fælles kyststrækning kan øge skaderne, der hvor vandet kan presse sig ind og give øgede udgifter. Mange små enkeltløsninger i kommunerne kan på sigt være ”spildt arbejde og spildte penge”. Et eksempel er at opføre diger i kommunegrænsen i stedet for på tværs af kommunegrænser.

En række forhold spænder ben for flere gode eksempler på sådanne tværkommunale klimaprojekter: Politikerne er først og fremmest valgt til at varetage egne interesser og egen kommunal økonomi. Forskellige forhold i de enkelte kommuner i et fælles vandopland kan spænde ben for fælles løsninger – er kommunen f.eks. placeret opstrøms eller nedstrøms i det fælles vandopland? Det kan være svært for en opstrøms kommune at argumentere for at bruge mange midler på klimatilpasning, som ikke direkte kommer kommunens egne borgere til gode, men derimod i høj grad nabokommunerne. Kystkommuner med samme kystlinje kan rammes forskelligt af samme stormflod. Endelig kan ejerforholdene være forskellige.

En del politikere efterlyser samarbejde med nabokommuner om at skaffe et godt vidensgrundlag i forhold til bl.a. at vurdere sandsynlighed for klimahændelser, som kan vurderes i forhold til de lokale forhold og bidrage til overblik over mulige tekniske løsninger. Samarbejde om fælles viden og beslutningsgrundlag kunne styrke konkrete prioriteringer af løsningsmodeller for de fremtidige klimaudfordringer. I flere kommuner har politikerne peget på behovet for, at en tværkommunal/regional instans fremover bør kunne sikre, at der skaffes sådan et godt datagrundlag om klimaudfordringerne - især hvor kommuner deler en fælles udfordring – et fælles vandopland eller en fælles kystlinje. Det er u hensigtsmæssigt, at kommunerne får udarbejdet hver deres eget datasæt. Og udgifterne kan nedbringes ved at få udarbejdet samme type datagrundlag i et fælles tværkommunalt tiltag. Det ville også kunne sikre et mere ens og dermed mere sammenligneligt materiale.

Nogle kommuner peger på, at fremtidige f.eks. regionale tiltag ville kunne løfte byrden fra den enkelte kommunes skuldre, der hvor tværkommunale klimaløsninger er oplagte. Der er dog også eksempler på skepsis overfor regionen og statens vilje og mulighed for at berede vejen for et mere tværgående samarbejde om klimatilpasning.

I fjordkommunerne står politikere med udfordringer, som i den grad rækker ud over kommunegrænsen. Her er typisk mange aktører og interesser på spil. Det er svært at komme i

retning af en god langsigtet løsning uden tværkommunale og statslige tiltag. Kommunale delløsninger kan vise sig unødvendige på sigt – spildt arbejde - hvis/ når en større fælles løsning (f.eks. et fælles dige) – bliver aktuelt.

Flere politikere efterlyser større samspil mellem regionerne for at fremme erhvervslivet i forbindelse med klimatilpasning. Der bør være mulighed for i højere grad at yde støtte til virksomheder, der arbejder med grønne løsninger – herunder klimasikring.

Kommunale ønsker til det nationale niveau

Mange politikere efterlyser flere og klare nationale udmeldinger, samlet vidensgrundlag, målsætninger og krav, som kommunerne kan orientere sig efter og støtte sig til i deres lokale planer – og argumentere ud fra overfor borgere og lokale interessenter, når de skal træffe lokale beslutninger om klimaforandringer som en af de store samfundsmæssige udfordringer. Staten kunne pålægge en mere hensigtsmæssig fordeling af ansvar for klimaopgaverne mellem kommuner, regionerne og staten. Staten kunne også have en rolle i forhold til at sikre, at kommunerne i højere grad end nu samarbejder og koordinerer klimaløsninger på tværs af kommunerne.

I en række kystkommuner mener politikerne, at der er behov for, at staten kan bidrage til kystsikring – der er i høj grad tale om et nationalt anliggende, og udgifterne til kystsikring er store. Lovgivningen er ikke tidssvarende – er baseret på at hver lodsejer skal sikre sit område. I dag er der i mange kommuner usikkerhed og diskussioner med lodsejere om, hvorvidt kommunen kun skal finansiere klimasikring til beskyttelse af kysten og ikke også benyttelse af denne. Der er behov for en økonomisk fordelingsnøgle for, hvem der skal betale for hvilke dele af kystsikringen.

Forsøg på fælles tværkommunale løsninger kan møde benspænd fra lokale lodsejere, som modsætter sig konkrete løsningsforslag, bl.a. på grund af uenigheder om finansieringsmodellerne. Der peges endvidere på behovet for at styrke Kystdirektoratet for at kunne nedbringe sagsbehandlingstider og til at arbejde med afklaring af en række vanskeligheder med fordelingen af ansvar mellem stat, kommune og lodsejere – med hensyn til muligheder for kystsikring og finansiering af den.

Der kan være behov for retningslinjer/lovgivning, som kan øge mulighederne for klimasamarbejde mellem kommunerne og deres forsyningsselskaber. Bl.a. passer regler for forsyningsselskabers muligheder, spildevandshåndtering og å- lovgivningen ikke sammen i dag. Det kalder på en national løsning.

Nogle kommunale politikere peger på, at staten fremover bliver nødt til at kunne medfinansiere dele af en kommunes klimatilpasning i et fælles vandopland delt med nabokommuner. Ellers vil for mange forsøg på tværkommunale klimasamarbejder mislykkes.

Region Hovedstaden

Region Hovedstadens vision er, at hovedstadsregionen er en grøn og innovativ metropol, som er internationalt anerkendt som klimaberedt i 2025. Visionen er en del af regionens Regionale Vækst- og Udviklingsstrategi ”Copenhagen – hele Danmarks hovedstad”. Som led i at realisere visionen vedtog regionsrådet i 2016 at igangsætte et fyrtårnsprojekt om klimatilpasning. Et af formålene med fyrtårnsprojektet er at styrke den politiske dialog om realisering af visionen om en klimaberedt region. Via dialog med politikerne i kommuner i hovedstadsregionen har Region Hovedstaden ønsket at skabe et overblik over, hvilke udfordringer og prioriteringer, kommunerne oplever i arbejdet med klimatilpasning. Overblikket skal styrke muligheden for at adressere eventuelle barrierer samt at dialog om løsningsmuligheder påbegyndes. Med resultaterne i nærværende rapport er der skabt et godt fundament for den fremadrettede politiske dialog om sikringen af en klimaberedt region.

Fonden Teknologirådet

Teknologirådet er et metodehus, der er internationalt førende indenfor udvikling, implementering og evaluering af inddragelsesmetoder på både kommunalt, regionalt og nationalt niveau. Teknologirådet har et metodekatalog på over 50 metoder til inddragelse, og har arbejdet med klimatilpasning siden 2002 samt deltaget i flere europæiske forskningsprojekter, hvor erfaring med klimatilpasning er blevet dokumenteret og analyseret. Læs mere på www.tekno.dk